

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi részére vonatkozó közlemények küldendők: fő-utca 186. szám.

Kiadó hivatal:
Nagy Ferenc könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek, hirdetések, hirdetés-díjak és reklamatiók küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kinestári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A Gott erhalte és a Rákóczy-induló.

Midőn Haydn, ha jól emléksziünk, 1809-ben a Gott erhalte melodicus dallamát megírta, aligha hitte — mert hiszen nem is hitte — hogy lesz idő, melyben a birodalom bizonyos részének lakóiban e dallam oly fájó érzéseket fog felköltetni, aligha hitte, hogy egy, reánk nézve oly szomorú emlékü korszak bérencei e dallamot fogják uton és utfélen, mint a remény nélküli nemzeti halál s enyészet sirdalát intonálni mindenütt, még ott is, hol azt sem a hatalom sem az alkalomszerűség nem parancsolák. Ha ezt a zenevilág maestrója akkor nem is sejtíté, ma, midőn hála az égnek, a szomorú emlékü korszakon épen annak jobb meggyőződése folytán tul vagyunk, kinek életeért e dallam a fejedelmek fejedelméhez, a legeslegfelsőbb trón számolyához emelkedik, ki merte volna sejtíteni, hogy e dallam talán nem a legoppurtunusabb körülmények között meghagyott eljátszása, mint az aljas hizelgés, a férfiatlan szolgáltság s a hivatallesők érdekhajhász fajának nyomoru tüntetése oly szent borzalmat gerjeszzen bizonyos körökben ez egyéneknek, kik pedig adandó alkalmakkal mindig a haza és a trón iránti törhetlen hűség s loyaltást negélyezik s hordják ajkaikon, ki hitte volna, hogy Haydn Gott erhalte-ja még az ellenzéki lapok vezércikkkezési témájának magaslatára is emelkedik vagyis emeltetik. Ha a fejedesemnek a jogászbálban történt megjelenéle percében a rendezőség az uralkodó család hymnusát játszotta, ez egész eljárás nézetünk szerint csak annyiban esik korlát alá, amennyiben a hely és körülmények roszul lőnek választva, amennyiben a kegyelet magasztossága s egy mulatni összesereglett báli vendégcsoport világias zaja egymással meglehetősen brusque ellentétet képeznek. Ettől elgondolva, az egész dolgon egy okos ember is ugyan meg nem botránkozhatott és valószínűleg nem is botránkozott.

Mi az ellenzéki sajtónak ezen incidensből támadt felförmedésen csak csudálkozni tudunk. — Mert igen könnyen megeshetik, hogy lesz idő, a midőn mindnyájan pártkülönbség nélkül fogunk seregleni a trón védelme körül, s talán elhullnak ismét legjobbjaink a harc alatt, s akadhatnak majd az engesztelhetlenek seregéből többen, kik bennünk e ténynél nem a tántoríthatlan alattvalót és loyális polgárt, hanem az életüket urokért vakon feláldozó szolgák nyomoru csordáját fogják a történelem ítélőszéke elibe hurcolni. És hol lesz akkor azon határvonal, mely a magyart uralkodója iránt jellemző hűség s ebből kifolyó nemes önfeláldozása hazája s királyaért egyfelől, másfelől a bérenc csoport szolgálilag vak, minden nemesebb felhevüléstől ment ösztöne között vonható, ha a nemzettel kibékült fe-

jedelem iránti loyaltás ily ártatlan demonstrációját máris ily eudar színekben mutatjuk be a közönségnek, s fog-e valaki merni e loyaltásnak befejezést adni, ha arra kell előre számítani, hogy Jókai, Csernátóny és Mocsáry uraknak jó kedvétől függ e loyaltást, mint a császári hűség s hitvány hivatallesés s érdekhajhász nyomoru tényét állítani pelengérré. Oh loyális Jókai s még loyálisabb hajdan budapesti híradós Csernátóny, oh loyális magyar ellenzéki sajtó!

Hanem hát a Rákóczy induló, melyet cikkünk élére állítánk, ugyan mit vétett? Ez a Rákóczy induló vétett egy időben igen sokat, mert ha már maga a név nem emlékeztetne s bennünket az ónodi gyűlésre, de mindenesetre emlékeztet arra, hogy a jelenlegi magyar király s osztrák császár hadseregeit ez indulónak harcias harsonája mellett veregettük meg s szoritottuk ki hazánk területéről. Igaz, hogy egy ideig száműzve is volt nemcsak Bécsből és az udvartól, hanem saját hazájából is, száműzve azon keserű emlékek miatt, melyek hozzáfűződtek, mely emlékek épen oly fájók voltak bizonyos helyen és körökben, mint a mi Gott erhalte-hez kötött emlékeink. Ma hála Istennek, az ezredek zenekarai szél-tire játszó, játszó Pesten és Bécsben, játszó udvari ünnepélyeknél, és senkinek nem sérti füleit. Mi megvagyunk róla győződve, hogy ha a jogászbál rendező bizottsága a Gott erhalte helyett a Rákóczy indulót játszotta volna a fejedelmek beléptekor, ez semmi visszatetszéssel találkozni nem fogott volna, míg a Gott erhalte oly kellemetlenül érinté loyális ellenzéki hazafias füleit.

Mit akar tehát a jogászbáli incidensért felzudult ellenzéki sajtó. Vissza akarja adni magánhasználatra a Gott erhalte-t, hogy mi is visszakapjuk ugyancsak magánhasználatra a Rákóczy indulót, vagy össze akarja veszíteni a kettőt egymással? Am veszítse össze ha tudja, de hídje meg, hogy ezzel legkisebb befolyást is a világeseményekre gyakorolni nem fog, Párist azért mégis csak bombázni fogják, Bismarck megmarad az európai diplomacia hangadójának, a pontus conferentia folytatni fogja tanácskozásait; Oroszország hadikészülődéseit, a Mont-Cenis-t csak tovább furják; a keleti kérdés megmarad, és így tovább. Ha pedig Jókai, Csernátóny és Mocsáry urak kicsinyes ambíciók hizelgő ítélőszéke előtt a jogászbáli incidens folytáni fellépésükben nagy hazafiaknak vagy talán plane diplomatáknak tünnének fel, mi részünkről e hitükben őket nem háborgatjuk, azonban annyit mégis kimondunk, hogy komoly és ildomos sajtó ily kérdést vita tárgyává nem tesz, mely kérdés elvégre is csak személyeket bánthat s elvet nem érint, s hogy az ellenzéki sajtó soha ily gyermekes, ily kis-

zerű nem volt, mint a milyennek a Gott erhalte affair-ben magát bemutató, s valóban pirulnunk kell a külföld előtt, mely elvégre is azt kértheti: hát önöknek komolyabb dolguk valóban nincs?

Gyula január 23.

Nagy kötelesség mulasztásba esnénk, ha a mult számunkban említett azon körülmény tekintetében, hogy a Geyer-féle ház felépítését hoztuk javaslatba a kivánt felsőbb iskola helyiségeül, felmerült azon nehézségre nem felelnénk, miszerint az a római katolika egyháznak lévén már által adva, azzal a város nem rendelkezhetik. — Mellözve annak fejtegetését, hogy a városi pénztárból a város részére real-iskola helyiségeül vett épületet volt e joga néhány képviselőnek — hol hihetőleg a reformált és román egyházbéli lakosok kissebségbe voltak — ily elajándékozást tenni egyik egyház javára, mellözve, hogy ezen elajándékozás később az akkori megyei hatósághoz jóváhagyás végett feljelentetvén, az nem csak helybe nem hagyott, hanem az előttünk fekvő 1859 ki 4264. sz. a. átírata által, mint előleges bejelentés nélkül bevégzett tény „ordnungswidrig”-nek s megerősítést nem igényelhetőnek nyilvánított: Csak azt hozzuk fel, hogy e bevégzett tény következtében tisztán áll a reformált és román egyházak azon, már a képviselő-testülethez be is jelentett kívánatának jogossága, hogy ők ketten is a város pénztára által hasonló 5000 frtnyi dotációval elégitessenek ki. A kérdés tehát előttünk úgy áll, hogy vagy a reformált és román egyházak részére is 5000 frtot kell a városnak megszavazni, s kifizetni, s az ekként összesen 10,000 forint erejéig gyöngített városnak egy másik 10,000 frtos alkalmas helyiséget szerezni, a felsőbb iskola helyiségeül; vagy pedig a római katolika egyház lemondván ezen helyiségezi tulajdonosságról s azt a városnak, mely ezt real-iskola helyiségeül vette, s árát kifizette, eredeti rendeltetésének, egy közös felsőbb iskola helyiségre vissza bocsátani, s ebbe a „Szarvas” koremai, szintén városi épület eladási árának beépítése által, minden újabb városi adó-teher nélkül megnyerni a közös óhajással megfelelő felsőbb iskola helyiséget, — melyhez azután alig kívántatik a várostól más áldozat hozatal, minthogy a felsőbb iskolai tanítók fizetési alapjánál a város közös földbirtokából mintegy 300 hold nevelési alapul szentelve kiszakítottassék. Így jó formán teher nélkül jutunk oly nevelési intézethez, mely által hitfelekezeti különbség nélkül a város szégyenére évek óta nélkülözött égető szükségünk pótlóttatik.

Igy állván előttünk a kérdés, ismerve a római katolikus testvérek miveltégi magasabb belátását, legkisebbé sem kételkedhetünk, hogy belátják azt, hogy ezen tettök által mig egyrészt semmi rövidséget nem szenvednek, mert nem saját pénzükön szereztek az épületet, és mert a lemondások által ezen épületnek, mint leendő közös iskolának használati birtokába megmaradnak, minek jótékonyágát is, mivel ők vanak tulnyomó szám-

mal Gyula városában, legnagyobb mértékben bizonyosan ők is élvezendik, — másrészt pedig mert ők maguk erejéből felsőbb iskolát különben sem állíthatnak, a várostól pedig csak közös városi felsőbb iskolára kívánhatnak áldozatot, legkisebb kételkedésünk sines arról, hogy inkább áldozhatják azt egy közös felsőbb iskola helyiségül a közös felsőbb nevelési s oktatási intézet létesíthetése végett, mint egy közös tetemes adósság felvételével kívánják mind magukat, mind a többi hitfelekezeti társaikat indokolatlan szükkeblüsséggel terhelni, s vonalakodások által ezen, most kínálkozó kedvező alkalmat fel nem használva, a felsőbb iskolai nevelés ügyét bizonytalan időre továbbra is háttérbe szorítani.

Hátra van még, hogy szóljunk arról is, hogy Gyulára a köz szükség igényeinek legcélszerűsáiban megfelelőleg, minő felsőbb iskola alapítandó? Erről azonban a jövő számban.

Országgyűlési tudósítás.

Jan. 19. Henszlmann Imre határozati javaslatot ad be, a nemzeti képtárnak tűz- és vízmentes helyiségekben leendő elhelyezése iránt. Stratimirovics György interpellálja a miniszterelnököt, az újabb időben jelentékeny fordulatot vett külpolitika tárgyában. A porosz szövetségben a pangermanizmus terjeszkedése által veszélyeztetve látja Magyarországot, s a vele határos keleti és déli népek érdekeit, s kérdi a ministert, mily befolyást gyakorolt a kormány e szövetség létrehozásában, szándékozik-e ezen veszélyeknek a szövetség meghiúsítása által elejét venni, s ha meg nem akadályozhatná e szövetséget, szándékozik-e oda működni, hogy abból a francia nép szabadságharcára semmi féle hátrány se nőjje ki magát?

Jan. 21. Horn Ede a bank ügyben interpellálja a pénzügyminisztert. P. Szathmáry K. pedig a honvédelmi ministert, hogy szándékozik-e lépéseket tenni, ugy a honvédség, mint a közös se regnél a szolgálton kívüli fegyverviselés megszüntetésére. Irányi Dániel. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az állam-titkárok és miniszteri tanácsosok kivételével minden állam-hivatal vizsgálat és pályázat által töltsék be. Napirend: az 1871-ki költségvetés. Széll Kálmán a pénzügyi bizottság előadója szerint a kiadás 9 millió forint deficitet mutat. Simonyi E. határozati javaslatot nyújt be, mely szerint mondja ki a ház, hogy a ministerium által előterjesztett költségvetést részletes tárgyalás alapjául el nem fogadja. Ezután a kormány eljárását rostálja: Andrássy elnök s honvédelmi miniszter, de egyszersmind külügyeinket is ő vezeti, s így egy ember e három szakra tehetetlen. Kerkápolyt, mikor már jó honvédelmi állam-titkár volt, megtették pénzügyminiszternek. Gorove mikor beletanult teendőibe element a közmunka- és közlekedési ministeriumba, abc-ét tanulni. Szlávay is jó államtitkár volt, s most tanulhatja a miniszteri abc-ét ő is. Kerkápoly Simonyinak felelve azt mondja, ha olyan helyünkön voltunk előbbi állomásunkon, azt a képviselő ur akkor mondhatta volna még meg, s kár volt az elismeréssel addig várni, míg elmentünk onnan. Máriássy Béla: a ministerium nem tud kibontakozni a régi rendszerből, mindent megtart az átvett kormány formából, különösen a személyzetet még szaporítja is, ugy, hogy jelenleg e személyzet több mint 20 ezer emberből áll, és hiszen a régiékhöz a deficitből is minden évben bőven kijut. Különösen sokalja az adót a jövedelemhez képest.

A delegatiókból. Jan. 21. Napirenden volt a közös pénzügyministerium 1871-ik évre előterjesztett költségvetése.

Az albizottság jelentése általánosságban elfogadtván a részletes tárgyalásra mennek át. A nyugdíjazásra nézve határozatot: hogy az véve a képviselőházak elé tartozván, gondoskodják a minis-

ter a t. hozó testületek utján annak szabályozásáról. A közös főszámszékét illetőleg: a ministerium utasittatik oda működni, hogy a főszámszék mielőbb függetlenül és az alkotmányosság elveinek megfelelőleg szerveztessék. A zárszámadást illetőleg az indemnitas megadatott.

A háboru.

A harcétről folytonosan szomorubb kirek érkeznek. Bourbaki, a köztársaság reménye, sebes futásban hátrál Werder győzelmes seregei elől, Faidherbe futó hadát Goeben üldözi, Chanzy seregei már régen szét vannak verve, s csak ropant erőfeszítéssel lesz képes azokat összevonni. Ez a helyzet szomorú képe, s lehet, hogy a távirtda a napokban még leverőbb híreket fog hozni. S így a legnemesebb törekvés, a csodával határos hősiesség kitartás és bátorság, a szabadság s a hazáérti harc talán rövid napok alatt a legszomorúbb kimenetellel fog végződni. E megrendítő hírek közt csak egy vigasztaló van, hogy t. i. Trochu f. hó 19-én tekintélyes haderővel Vinoy tábornok vezérlete alatt kitörést rendezett, melyről csak porosz sürgönyeink lévén, tisztán nem tájékozhatjuk magunkat, amennyiben azonban ismerjük a porosz sürgönyök őszinteségét, hajlandók vagyunk e kitörés eredményét jelentékenynek tartani, ugyanis egy versaillesi sürgöny a porosz veszteséget 400 emberre teszi, mely szám minden esetre kicsinyítése a valónak. Azonban, ha sokkal jelentékenyebb volna is e kitörés eredménye, reményeket még azon esetben sem merithetnénk abból; mert az már eddig is bebizonyult, hogy a párisi őrség képtelen a porosz övet megtörni, s hogy kívülről többé nem igen várhat segílyt a szorongó főváros az a fentebbiekből könnyen kimagyarázható. E kitörés talán végső fellobbanó lángja volt az annyi lelkesedéssel bíró szabadság hősknek.

Külföld.

Favre Gyula végre elindult londoni útjára a konferenciában részt veendő, s így mi sem akadályozza többé a konferentiát érvényes határozatok hozatalában. A béke kérdése azonban a porosz követ utasítása szerint nem fog hozatni.

A bajor kamara. 102 szóval 48 ellenében elfogadta a versaillesi szerződéseket, s Antonelli bíbornok a pápa nevében azokat kívánatosoknak tartja, s talán e kijelentés birt legnagyobb nyomattal a bajor képviselők határozatára.

A porosz királynak német császárrá lett kikiáltása ünnepélyén a német hadsereg valamennyi ezrede képviselve volt, zászlóik az oltárt vették körül, Bismark olvasá fel a proclamatiót, a király egy beszédet tartott; a badeni nagyherceg aztán felköszönté a császárt; Bismark altábornokká neveztetett ki.

Legújabbak.

Bécs, január 23. A „Tagespresse“ egy besanconi, e hó 23-áról kelt híre szerint a poroszok 21-én erőteljesen megtámadták Dijont; 12 óráig tartó győzelemes csata fejlődött ki ebből, mely után a poroszok még az nap teljes fölbomlással vonultak vissza az egész vonalon. Garibaldi üldözi őket.

Berlin, január 23. A királynak egy Saarbrückenben e hó 18-áról kelt hadi parancsa a hadseregnek a császári cím fölvetelét jelenti ki, mi a német fejedelmek és német népek beleegyezésével történt. A hadparancs kiemeli, hogy a német sereg vitézsége és kitartása Németország belalakulásának művét hatalmasan elősegíté.

Brüssel, január 22. Az „Independance“ jelenté Arlonból, e hó 22-ről: Longwy bombázása ma folyton tartott, a város centruma sokat szenvedett, az ostromlók pénteken megkísérelék a Chier fölötti nagy hidat légbe röpteni, azonban a vállalat rész-

ben nem sikerült, az explózió rettenetes volt. Ugyane lap jelenti Lilléből, 21-ről Bessol tbk. nagyon megsebesülve ide hozatott; ez igen nagy veszteség az északi hadsereg nézve. Paulre d'Ivay tbk. itt van, Robin tbkról még semmi hír sincs. — Hírlik, hogy a poroszok Cambray minden pályaudvarát elfoglalták, és Rumilly (Cambray mellett) ostromlására készülnek.

Brüssel, január 23. Párisi léghajóhírek e hó 21-ről jelentik: A lakosság hangulata az utolsó kitörések nem sikerülte miatt nagyon nyomott, s az elégedetlenség Trochuvel mindinkább növekszik.

Levelezés.

M.-Berény jan. 20-án.

Az árvíz tőlünk is megkivánta áldozatát, a mennyiben egész Kereki vízben áll, az őszi vetések ott mind tönkre vannak téve, az épületek dülő félben vannak, és a kik ott lábas jószágokkal tanyáztak, onnan mind elvonulni kénytelenítették.

Nehogy azonban csak tovább fűzzem a panaszkat; inkább azon tanítást látom kivonandónak ezekből megyénk mind azon községeinek előljáróságaira nézve, kik az árvíz fenyegetéseinek kitétvén, hogy ideje korán, nyáron tegyék és tésésék meg a kellő óvószereket és védezközöket, az árvíz meggátolására, nehogy újra is azon szemrehányás illessen bennünket, hogy még a magunk kárán sem birunk okulni.

Folyó hó 8-án itt a nagy vendéglő udvarában, egy uri-rendbeli ősz férfi felakasztotta magát, ki annyira előre látó volt szándékának végrehajtásában, hogy még fehér ruhájából is gondosan kivágta nevének jegyeit, melyekről nyomára lehetett volna jutni, ki legyen ő. Vendéglőszünk el nem mulasztá azonnal a dolgot a „Hon“ hasábjain közhíretenni. Így azután kitudódott, hogy neve Gabrid János, szegedi lakos. Miután állítólag jó módú állapotban hagyta hátra számos tagokból álló családját, csak távolról sem sejtethő, mi bírhatta a szerencsétlent ezen tettének végrehajtására. Fia és veje tegnapelőtt érkezvén ide, gondoskodtak rom. kath. szertartással történendő végtisztességtételéről.

Karácsony óta színészeink vannak, Kőszegi Endre igazgatása alatt, kik kevés kivétellel mind meglehetősen jól játszanak. Elegendő tarka repertoirjuk van, és mind jelszaválásukat (mimika) mind előadásukat tekintve, megfelelnek közönségünk igényeinek. Nincs is panaszuk közönségünk részvétele ellen, a mennyiben már ismételve fordult elő azon eset, hogy a néző közönség helyet nem talált. Ezen körülmény bizonyosága egyrészt annak, hogy maga M.-Berény, ezen három nyelvű lakossággal bíró község mily fokban haladt a magyar nyelvben és az ez iránti rokonszenyben, másrészt pedig annak, hogy azon terem, mely különben táncvigalmainkra szolgál, csakugyan már szük kezd lenni, mi a legutolsó f. hó 18-án tartott táncvigalom alkalmával is nagyon nyomasztólag volt észlelhető. Ugyan is a jó kedvnek és a fesztelenségnek, mely abban nyilatkozott, csak azon egy hiánya volt, hogy a közönség alig fért meg a teremben, s ennek szük és alacsony volta miatt a levegő annyira tikkadt és fojtó volt, hogy azt a táncolókon kívül még a világitás is megérezte.

Legörvendetesebb ujság egyébiránt az, hogy ma községünk házában képviseleti gyűlés tartott, melyben nagyságos Vadász Manó tanfelügyelő ur felszólítása következtében, községünk képviselő testülete egy felsőbb népiskola létrehozását nemcsak elhatározta; hanem egyuttal annak módjának megoldása és a szükségelt alap előteremtése végett egy bizottságot is nevezett ki, mely a három lelkész, Megele Bertalan, uradalmi kasznár, mint a ki mind az iránt, a mi közönségünk javára van, melegen érdeklődik, Kis Sándor községünk bírāja, a községi jegyző, a két orvos, valamennyi felekezet egy-egy tanítója, tekintetes Bonyhay Benjamin ur, mint e részben szakértő tanférfiu, Marmmorstein Mór, mint az izraelita felekezet képviselője és három közlakosból áll, ugy hogy minden fele-

kezet és nyelv képviselve lévén, ezen bizottság dologzata majdan a képviselő testületnek fel fog terjesztetni, hogy ily módon előkészítették annak útja, hogy az ige mielőbb testté lehessen.

Örömmel üdvözljük e téren községünket, mely ez által értelmi fejlettségének adja bizonyosságát, miután alig van megyénkben helyiség, a hol egy ily intézet kedvezőbb talajra találna, mint éppen Berényben, hol hazánk minden nyelve és felekezete képviselve lévén, az ilyen intézet idővel községünknek mind szellemi mind anyagi virágzásának hatalmas tényezőjévé nőheti ki magát.

Ugyanez alkalommal történt a törvénybíró részéről azon korszerű és üdvös indítvány megpendítése is, hogy — tekintetbe vévén mezei gazdaságunk a múlt ősze a halomra tódult sok munka és különösen a szétszórt parcellák miatt történt nagy hátramaradását, határunk tagosítása már fogantatva vétessék. Nevezetes, hogy ez az ügy, mely tizenhat évvel majdnem a lehetetlenséggel volt határos, ma képviselőtestületünk részéről, minden ellenmondás nélkül magáévá tétetett, és határozatba ment, hogy kéressék meg érdemes elöljáróságunk által tekintetes főszolgabíró ur minél előbb ez ügyben népgyűlés összehívására, mely ezen üdvös indítványt minden oldalról meghányva mezei gazdaságunk virágzóbb állapotát legyen hivatva megindítani.

Ujdonságok.

— **A helybeli torna- és tűzoltóegylet** e hó 22-én tartá meg tisztújító közgyűlését, melynek eredménye a következő: elnök: gróf Wenckheim Frigyes, igazgató: Janó Sándor, titkár: Schmidt József, pénztárnok: Bak Gusztáv, szertárnok: Nusbek József, tűzoltósági főparancsnok: Ferentzy Alajos, jegyző: Domokos János, bírák: Keblovsky Lajos, Ladics György, Fónagy Károly. Ezen kívül a 30 rendes és 10 póttagból álló választmány megalakított. Az egylet eddigi működését fel-tüntető nagyerdekű igazgatói jelentésre még viz-szatértünk.

— **A közigazgatási minister** ur Fendt Antal volt szegedi közlítettvényi felügyelőt Torontál-, Békés-, Csongrád-, Csanád- és Bácsmegegyék, ugy-szintén Pestmegegye déli része és a Kis-Kunság te-rületére fatenyésztési vándortanárnak kinevezte. Nevezett hivatott lesz az említett vidékeken a gyü-mölcs- és fatenyésztés ügyét főtökintettel a futó homok területek befűtésére folytonos körülutazása közben, a községi elöljárók fatenyésztésre való buz-dítása, egy a néptanítók és a nép számára köz-ségenként tartandó utmutatások és oktatás által előmozdítani.

— **Egy füstbement remény.** A gyula-csabai vasútszakasz közeli megnyitása iránt táplált remé-nyünk meghiusult. Ugyanis e hó 22-én érkezett a megyéhez egy ministeri rendelet, mely szerint a kérdéses vasútszakasz megnyitása, a nagyvárad-csabai vonal megnyitása előtt aligha eszközöltetni fog. Hogy azonban a kormányt e tekintetben mu-lasztás vádjá nem terhelheti, azt az itt következő, s közérdekeségénél fogva egész terjedelemben kö-zölni jónak látott rendelet igazolja: Békésvármegye közönségének. Gyula város közönsége mellékelt beadványában az iránt fordult hozzám, hogy az alföld-fiumei vasut csaba-gyulai része lehetőleg még ehóban a közforgalomnak átadassék. — Ugyan ezért folyamodtak később a nevezett város lako-sai is, ez érdemben hozzám intézett s szintén ide csatolt külön beadványukban. Elégge ismerem alföldünk viszonyait, sem hogy a folyamodók kíván-ságát méltányolni ne tudnám. Ismerve tehát azon körülményeket is, melyek Gyula város közönségét eme kívánásának kifejezésére indították, — an-nál készségesebben járultam volna annak teljesí-téséhez, miután magam is megvagyok győződve, hogy az említett vasútszakasz megnyitása folytán, az ottani vidék forgalma jelentékeny lendületet nyerend. — Ennek lehető előmozdítása pedig kö-tolelesszgerterüleg gondjaim egyik legkiválóbbikát képezi.

Köztudomásu dolog azonban, hogy a mult hó- napokban beállott kedvezőtlen idő a vasutak épí-tését szerfelett hátráltatta, s azért az alföldi vasut épülő félben lévő szakaszain sem haladhatott — a munka a legnagyobb igyekezés mellett is annyira előre, — hogy az illető vonalok már most, a köz-forgalomnak átadhatnának, sőt az engedélyesek erre vonatkozó felhívásomra e hó 2-ról 1. szám alatt kelt nyilatkozatukban kijelentették a gyula-csabai vonal üzletének megnyitása, — bár meny-nyire kelljen is annak siettetését az engedélyesek-nek önérdékükben is óhajtanok, — az építési munkálatok jelenlegi állását tekintve, még is alig fog a nagyvárad-csabai vonal tökéletes kiépítése előtt eszközöltetni. Részemről tehát nem lévén azon helyzetben hogy a folyamodók kívánáságát ez által teljesíthetném felhívom a megye közönségét, hogy erről Gyulaváros közönségét megfelelően értesitse. — Budán 1871. jan. 16. Gorove István sk.

— **A békési dalegylet** által mult dec. hó 29-ére hirdetett, de az árvíz-veszély miatt elhalasztott hangverseny, tegnapi napon volt megtartandó.

+ **A békésmegyei takarékpénztár** f. h. 24-én tartott választmányi gyűlésében a francia se-besültek javára 200 forintot szavazott meg. Az összeget szerkesztőségünknek adván át, már el is küldték a pesti francia főconsulnak.

+ **A torna-bál rendezése**ge elnézést kér mindazoktól, kik meghívókat nem kaptak volna, s e körülményt éppen nem figyelem hiány, hanem a hanyag kihordásnak kéri tulajdonítottani.

— **Gróf Wenckheim Kristina** urhölgy 100 forintot adott Békés város árvíz-károsultjainak.

+ **A Körös** oly rohamos sebességgel árad, hogy ismét a legnagyobb veszélyeknek nézhetünk eléje. Nem tudjuk a vízbizottmány mennyire működött az apadás napjaiban, azonban nagyon szeretjük hinni, hogy egy órát sem mulasztott el, a közelgő veszély elhárítása, vagy legalább csökkentése ér-dekében.

+ **A leányiskola kerítése** oly elhanyagolt állapotban van, hogy elöljáróságunk mulasztásait nagyon szomorú színben tünteti fel. A kerítés köz-velten közelében levő járda is ennek következté-ben annyira meg van rongálva, hogy ma holnap teljesen nélkülözniük kell azt. Ad vocem járda, ha már közköltésen megépítették a járdákat önk, legalább annyi gondot fordíthatnának makra pipá-ik bodor füstjének bánultában, hogy az illető háztulajdonosokat kényszerítenék azok tisztán tar-tására.

+ **Hogy városunknak** jókora erdeje van azt a legkisebb gyerek is tudja, s elöljáróságunk még sem képes abból csak a saját szükségletére elég-séges fát kikeríteni, hanem tűzerektől veszi méreg drága áron, természetesen a közönség terhére. Ily financialis tudomány mellett aztán pusztul-nunk kell. Közönségünk merithetne ez, és sok hasonló esetből annyi tanulságot, hogy belátva a helyzet tarthatlanságát, sürgetve lépne fel a ren-dezett tanács életbe léptetése mellett.

— **Szerkesztőségünk**hez beküldetett: Nötan, vagy az asszonyi hivatás tudománya. Iskolai tanulmányul írta Kálniczky Endre. Negyedik javított kiadás, ára 24 kr.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Országos vásári tudósítás.

(Vége.)

Gyula január 24-én. A sertésvásár, csak-ugyan még szombatra, sőt kis részben vasárnapra is kinyult. — Az árak kiegészítéseül még a fias és hasas kocákról kell említést tennem, ezeknek ára darabonként 20 frttól fel egészen 40 frtig változott, a kor, hús és faj, s illetőleg a malacok kora és számához képest. — A feléves magló ma-lacok darabja 6 forttól fel 8—9 frtig kelt leginkább. A szarvasmarhavásár, bár péntektől vásár-

nap estefelég tartott, csak igen középszerű volt. E mellett azonban arról nevezetes volt, hogy bár a hajtásra a legveszélyesebb ut volt, kivált Sar-kadtól kezdve, — mégis váradi és erdélyi pa-rasztkupecsek 5 kisebb falkában 180 darab első és 2-od rendű szép jármos ökröt hajtottak, melyekhez járult 22 darab Aradmegyéből szintén szép nagy ökr, — s helyből, ugy Csabáról, Békésről, Vári-ból, Dobozról stb. páronként legalább 80 db. a nagy ökrök száma 282 db-ra ment.

Ezekből egy szegedi és egy aradi szeszgyár számára vettek, részint igen olcsón, részint mér-sékelt áron 150 darabot; — Csabára egy kebel-beli pusztára, Halasra, Nógrádba ismét 48 db, — s így összesen elkelt 198 db. As árak ilyenek vol-tak: 70 db. váradi ökrből 12 dbot választva 320 frtjával fizettek egy pusztai nagy birtokos száma-ra; — egy aradi szeszgyár részére pedig a vásár végén fiatal 6 és 7 éves jó 2-od rendű 30 db. ökr párját 270 frtjával jókedvvel vették. — 12 db. lejárt sovány közép termetű ökr, köztük egy egés-ségtelen is, — páronként egyremásra 200 frtjával vétetett meg szinte egyik szeszgyár részére. — 2 db javított jó testes mustaökröt egy itteni gaz-dálkodó ur 280 frtért, másik idevaló paraszt gazdaem-ber 8 db ilyen forma husut páronként egy helybelinek, — 260 frtjával, — ez nyomban másnak 270 frtjával adta el; — egy halasi parasztgazda 8 db mind hat éves jármos ökröt, a váradiaktól 270 frtjával vett páronként.

A legszebb erdélyi ökrökből 320 frtért nem en-gedtek választani, — ezek jó részben visszamentek, — a váradiakból egy kupec kimaradt ökreivel az aradi hetipiacon próbált szerencsét. — Egy pár alacsony de széles termetű erős 6 éves jármos ökröt 250 frtjával adott el egy zerindi ember. A középszerű jármos ökr párja 220—250 frtig; a csekélyesé 190—210 frtig kelt néhány darab.

Egyébféle szarvasmarha a nagy ökrökön kívül legkevesebb 400—450 drbra tehető, s így az ösz-szes forgalom a szarvasmarhában 750 drbra te-hető kerekszámban.

Meddő tehén, kivált jó husú, kevés volt, de a mi csak levágható volt, mind egy lábíg elkelt, aránylag elég jó áron. A javát vették a szegedi székekre leginkább, a csekélyt a helybeli és kö-zel vidéki mészárosok vették, kik 20 krral a sze-gedi 25 kros hus mellett semmi jobb darab mar-hához nem juthattak. Az 1-ső rendű meddő tehe-nek darabja 90—100, kivételkcp 115 frtig; a 2-od rendű 75—85 frtig; a 3-ad rendű 65—72 frtig; a 4-ed rendű aprósoké 50—58 frtig kelt leginkább.

A kis borjas tehénből csak néhány szép darab volt, csekély is kevés, rosz kelet mellett. Áruk classisuk szerint igen csak a meddőkével vágott össze.

A tinófélékből a 4-ed és 5-öd füre menőkből egy csabai uri gazdának volt szép 18 drbja be-hajtva, ezekből 230 frtjával csupán egy pár 4-ed fü kelt el, illő áron a többire vevő nem akadt. Egy pár hitvány 4-ed fü tinót egy paraszt 90 frton adott el. Épen így kelet nélkül voltak a 3-ad füre menők, — a javáért sem ígértek páronként 100 frton felül, — mig idejevesztett sovány páratlan bugáknak drbját 25—30 frtért adtak falusi szék-re lévőgni.

A rugott tinókból kevés volt s a mi volt mind elkelt aránylag elég jó áron. Az 1-ső rendűek ára volt 28—32 frtig, a 2-od rendű 20—26 frtig, a 3-ad rendű 15—19 frtig, a 4-ed rendű 10—13 frtig drbonként, a roszat székre vették, a javát tartani.

A lóvásár is csak középszerűnek mondható, az összes forgalom a mennyire felbecsülni lehetséges volt, 350—400—420-ig mehetett; s jó, ha 65—70 drb elkelt belőle, mérsékelt áron.

Közönséges 14 és fél markos és egészséges fia-tal lovat 100—120 frtjával, 15 markost 130—160 frtjával lehetett venni drbját, véneket, hibásokat jóval alább.

Egy pécskai cigány 6 db szép fajlovat 5—6 éveseket hozott 16 marok körülüket, első szóra drbját 400 frtra tartogatta.

Juhvásárról, fenyő, bükk s egyéb épületfa vásárról, mivel nem volt, nem lehet egyebet semmit említeni. Gabona csak 6 szekeren volt, buza és kukurica. A vonult kétszeres buza 6.40 kron, a középszerű tiszta buza 8 frjával, a jó kukurica 3.60 kron kelt köblönkint. — Lacikonyha csak 3 volt, mi a belső vásár nyomoru voltát legjobban mutatja.

A gyári és kézi iparcikkekről is alig lehet mit szólni, mert egyetlen nagyban eladó pesti cég, néhány aradi és pesti férfi és nőruhatár s kalaptár kinyitása s a helybeli eszmadiák, cipészek s parasztszabók néhányának sátorhuzása, még a külső vásár szokott alakjának árnyékát sem képezte. A belső vásártér egészen árutlan s embertelen,

adás és vevés nélküli példátlanul rossz volt, még a sárral szerencsét csinálni szokott eszmadiáknak is rosszabb volt egy középszerű pénteki piacnál, s valóban jól számított az iparosok legtöbbje, hogy még helyből sem állította ki portékáját a vásárra. Sz. L.

HIRDETÉSEK.

KELLER és ZSITVAY

selyem és női divatkelme kereskedésükben

PESTEN, Szervitater 6-ik szám

3) **Tarlatan, Creplisse, Gazir és selyem báliruhák készítése** 5—6

a legujabb és kitünő izléssel összeállítva
gyorsan és lehető jutányos áron eszközöltetik.

Görög Károly

szép- és selyem-festő B.-Gyulán ajánlja magát a t. c. közönségnek színezésére, nyomására, tisztítása és beavatására mindenféle selyem, gyapju és gyapot szöveteknek bármily színben és mintára a legolesőbb áron pontos és gyors szolgálattal. — Boltja a főutcán Jugovics-féle házban. 4) 3—5

Árverési hirdetés.

7) 2—3

Alólírott végrehajtó bíró által közhírré tétetik, miszerint Khon Károly aradi nagy kereskedő részére Fridler József dobozi lakos ellen 790 frt 5 krt tevő tőkekövetelés és járulékaik erejéig a gyulai járási főszolgabíróságnak 1870 évi 1411 sz. a kelt végzésével bírói árverés rendeltetvén el, az alperestől 1870-ik évi okt. hó 4-én összeirt és lefoglalt bolti vegyes árucikkek és egyéb ingóságok 1871-ik év február 6-ik napján d. e. 9 óraker alperes lakásán Dobozon készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen elfognak adatni, mire is venni szándékozik ezenel meghivatnak.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik ezen tárgyakra tulajdoni, avagy elsőbbségi igényt tartanak miszerint ezekre vonatkozó leveleiket az árverési napot közvetlenül megelőző napig közvetlenül megelőző napi alólírott kezéhez, a gyulai főszolgabíróság irodájába annál bizonyosabban adják be, minthogy ellenkező esetben csak a vételár fölőlségére lesznek utasítva. — Kelt Gyulán 1871. jan. 19.

Bandhauer György, végr. bíró.

Gyulán, a régi posta-utcán 34-ik sz. a. ház („Komló” vendéglő) szabad kézből eladó. — Venni szándékozik a bentlakó tulajdonossal értekezhetnek, 6) 3—5

Szives figyelembevételül!

A farsangi idény alkalmából ajánljuk a nagyon tisztelt uraságok és közönségnek a legujabb báli cikkek, u. m. nagy választékban levő sima és virágos tarlatanok, moll-ok és crepp lissek, továbbá mindennemű csipkék, atlasz és selyemszalagok, ugyszintén legujabb francia virágok és koszoruk, legjobb prágai keztyük, legujabb ékszerek, virágcsokor-tartók és báli legyezők, és általában minden e szakba tartozó legujabb árucikkkel dusan felszerelt raktárunkat, s biztosíthatjuk t. c. látogatóinkat, hogy úgy az árak mérsékeltsege, mint jó kiszolgálás tekintetében, versenytársainkat teljesen felülmulni képesítve vagyunk. 8) Tisztelettel Silberstein testvérek.

Dús választéku raktár

norinbergi, díszmű, rövidárú és mindennemű lábbeliekből

39. SZ.

OBETKO és ERNYEI

39. SZ.

9)

cég alatt ARADON.

1—10

Lábbeliek.

Közönséges kis számú gyermek-topánok bőr- és szövet 50, 80, 1 frt.
Finom magas gyermektópánok, bőr, bársony és brünnel 1 frttól 2 frt 50 kr.-ig.
Szegzett talppal és réz orral 2 frt 50, 3 frt 50.
Fiu csizmák magyar és lengyel szabás 2.50, 5.50.
Női reggeli cipők, közönséges szövet és bőr 80, 90, 1.70 kr.-ig, sarkas 2, 2.50, 4 frtig.
Közönséges bőr és szövet női topánok 1, 1.50.
Finom női topánok brünnelből, magas oldalfűző sarkakkal 2.60, elől fűző és ruganynyal 2.80, 3.25, 3.50, 4.50 kr.-ig.
Bőr és bársony hasonló arányban.
Szegzett talpu erős női bőr topánok 3.80, 4.50.
Férfi topánok finom borjubőr 5, vastagabb talppal 5.50, 6, 6.50.
Báli lack topánok 6.50, 7 frt.
Orosz bagaria vagy foka bőr viz ellenes topánok 8, 8.50.
Dupla talpu, nadrág alá való csizmák 8 frt. magas száruak 9.50 11 frt.
Bagaria csizmák, térdig érő szárral és vizelleni és háromszoros talppal 12.50, 13.50.

Harisnyák téli és nyári.

Férfi harisnya színes és fehér 25—40 kr.-ig, női 25—50 kr.-ig, gyermek 15—40 kr.-ig.
Téli harisnyák hasonló arányban.
Esernyők pamukból 1.25, 2.25. alpaccából 3—4 frtig, selyem 5—10-ig.
Tavaszkor nagy választék napernyőkből.
Eső köpenyek uraknak 10, 12, 15 frtig.
Férfi ingek színes 1, 1.50, 2 frt.
" " fehér 1.50, 2—3 frt.
Gatyák fonal vászonból, német és magyar szabás 1.40, 1.60, 1.80 kr.-ig.
Férfi gallérok 6 db. 90 kr, 1, 1.40 kr.
Férfi kezleők 6 pár 2.20 kr.
Prágai glacé báli keztyük 75 kr, két gombbal 90 kr. 1 f.
Szarvasbőr keztyük 90 kr, 1 f., 1.50 kr, 2 frt. Katonai keztyük 70 kr, 80 kr, 90 kr. 1 f.
Női fehéreneműek, kezleők és gallérok.
Férfi nyakkendők, csokrok és chavelok.
Férfi posztó-kalapok 2.50 kr, 3 ft, 3.50 kr.
Utazó sapkák gyermekeknek 1 ft, 1.20. Uraknak 1.50 kr, 2 ft, 2.50 kr. Persian sapkák.
Pénzügyőri sapkák 1. 80 kr.

Cotilion tánc-jelvények.

Börtárgyak, u. m. albumok, mindennemű tárcák, utazó- és kézi táskák, bőröndök.
Asztali kések, alpacca és alpacca ezüst kanalak jótállás mellett.
Legujabb fából szövött ablakredők.
Ablak elzárók: minden léghuzamos ablak és ajtó felettébb ártalmas az egészségre, ezen csokélyesség által, melynek röfe 5½—6½ kr, minden veszély el távolítható, különösen hivataloknál célszerű.
Legfinomabb bőrpuhító külföldi fénymáz (Wichs). 1 doboz 5, 10, 20 kr, 1 font 35 kr.
Illatszerek u. m. szappanok és mindennemű arc-szépítő; valódi kölni viz.
Tajték szopókák és pipák, mindennemű dohányzó szerek.
Legujabb kávé főzőgépek, örlők és perkelők.
Gyermekjátékok.
Szabadkézi olajfestmények széles keretben 10—50 frtig.
Finom ékszerek, melltük, fülbevalók és nyakékek, talmi-arany, bronce és kőszémből.

Posta utjáni rendelések a leggyorsabban teljesítetnek.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő: Hajóssy Otto.

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.